

Ruvhten Sijte

Beslut angående ansökan om avlysning av småviltsjakt inom Ruvhten Sijte

Beslut

Lännsstyrelsen beslutar att **avslå** samebyns ansökan om avlysning av Tä6 från och med 25 augusti till och med 10 september 2022, TÄ3b, TÄ3c, TÄ4, TÄ5a, TÄ5b från och med 25 augusti till och med 30 september samt TÄ2a och TÄ2b från och med 25 augusti till och med 1 september med hänvisning till renskötselskäl.

Lännsstyrelsen beslutar att **bevilja** samebyns ansökan om avlysning av TÄ1bN, TÄ1bS, TÄ2a, TÄ2b, och TÄ3b från och med 27 september till och med 20 oktober 2022 med hänvisning till renskötselskäl.

Lännsstyrelsen beslutar att **bevilja** samebyns ansökan om avlysning av TÄ2a, TÄ3a, TÄ3b, TÄ3c, TÄ4, TÄ5a, TÄ5b, TÄ7c och TÄ8, samt delar av TÄ6, TÄ7a och TÄ7b för egen älgjakt från och med 5 september till och med 25 september 2022 med hänvisning till egen älgjakt.

Se jaktområdet i detalj på följande länk:

<https://www.natureit.se/sv/map/hunting/26>

Villkor

I de fall renskötselarbetet som ligger till grund för beslutet är genomförd innan avlysningens slutdatum förväntas samebyn kontakta Lännsstyrelsen för tidigare öppning av avlysta områden.

Beskrivning av ärendet

Ruvhten Sijte inkom den 14 augusti 2022 med ansökan om avlysning av jaktområdena TÄ6, TÄ5a, TÄ5b, TÄ4, TÄ3b, TÄ3c, TÄ2a och TÄ2b av renskötselskäl samt TÄ8, TÄ7a, TÄ7b, TÄ7c, TÄ6, TÄ5a, TÄ5b, TÄ4, TÄ3a, TÄ3b och TÄ3c för egen älgjakt. Samebyn uppgav följande i sin ansökan:

Ärendet gäller här en näring som ska främjas och bedrivas på ett långsiktigt hållbart och bärkraftigt sätt, skyddad genom bl.a. urfolksrätt och flertalet internationella konventioner, kontra ett fritidsintresse som

enligt 32 § RNL inte får innebära någon olägenhet för rennäringen. Vi hoppas att ni som vi ser självklarheten i prioriteringen. Vi hänvisar även till tidigare inlämnat material gällande småviltjakt samt till den dialog som fördes den 220713. Vår ambition är att så snart som vi ser det möjligt ta bort avlysningarna.

Härmed ansöker vi om avlysning av områdena TÄ6, TÄ5a, TÄ5b, TÄ4, TÄ3b, TÄ3c, TÄ2a och TÄ2b på grund av renskötselskäl.

TÄ 6 behöver vara stängt under perioden 220825–220930 men troligtvis ännu längre på grund av stor olägenhet för renskötseln. Då detta är det smalaste området som renarna får befinna sig på så ser vi behov av att detta område omfattas av totalt jaktförbud. Anledning till avlysning är att det är ett kärnområde för både sensommarbete, höstbete och brunsten. Vi ser att sommarturismen i området kring lättillgängliga Vättafjället fortsätter öka och därför så behövs det en period där renarna får betesro och återhämtning i detta område. Renarna störs så pass mycket av fjällturismen under sommaren att de inte får ro att beta på detta område i någon större utsträckning, därför är det viktigt att de efter fjällturismens högsäsong under juli och augusti får vara ifred för att kunna nyttja betet i området för att lägga på sig fettreserver för att bättre klara vintern. Vår sameby har tappat stora delar av sina avtalsbaserade åretruntmarker vilket lett till att tillgänglig betesmark har minskat avsevärt från det att de uppsagda avtalen på vissa privatmarker upphörde att gälla den 31 juli 2020. Den omständigheten ställer höga krav på att samebyn håller sina renar inom de av staten ägda renbetesfjällen för att bland annat undvika att älgjakt på omkringliggande privata marker störs av samebyns renar.

TÄ 5a och 5b behöver vara stängt under perioden 220825–220930 på grund av olägenhet för renskötseln. Anledningen är att det är här samt i TÄ 6 och TÄ 4 som renarna har sitt huvudsakliga sensommar- och höstbete som är en del av beteslandsindelningens kärnområden. Det är frodiga fjällbjörkskogar som ger bra och varierat bete och även skydd när renarna vid hårt väder söker sig ner från Vättafjället och Rödfjället (TÄ 6). Vi ser även att det vid mycket störningar i dessa områden resulterar i att renarna sprider ut sig på privatmarker mot Tännäs vilket ger merarbete för samebyn. bidrar till onödiga och tungsamma konflikter med markägarna samt gör att vi riskerar att få vitesföreläggande. Renarna ska i dessa områden få vara så ostörda som möjligt för att kunna äta upp sig innan brunst, deras migrering till sydöst och slakt. Området som omfattar TÄ 4, TÄ 5a och TÄ 5b kännetecknas av varierande bete och relativt låg störning så denna tid på året är det renarnas huvudsakliga trivselland, det är hit de själva söker sig för att finna bete och ro. Vår sameby har tappat stora delar av sina avtalsbaserade åretruntmarker vilket lett till att tillgänglig betesmark har minskat avsevärt från det att de uppsagda avtalen på vissa privatmarker

upphörde att gälla den 31 juli 2020. Den omständigheten ställer höga krav på att samebyn håller sina renar inom de av staten ägda renbetesfjällen för att bland annat undvika att älgjakt på omkringliggande privata marker störs av samebyns renar.

TÄ 4 behöver vara stängt under perioden 220825–220930 på grund av olägenhet för renskötseln. Behöver vara stängt för att renarna skall få betesro och inte sprida sig och på så vis försvåra samlingen till slakt eller spridas till privata marker så att samebyn får vitesförelägganden. Detta område är ett viktigt trivselområde innan renarna drar sig ännu lite mer åt sydost för att komma sig ner mot TÄ 3b innan de kommer till Sörvattnet och gårdesanläggningen. Att ha jägare i detta område kommer att vid fel tillfälle att störa renarna och på så vis hindra dem från att komma ner i uppsamlingsområdet i TÄ 3b. Om jägare stör renarna kommer de mest sannolikt att dra sig västerut vilket då blir en merkostnad för samebyn då det tar längre tid innan vi kan samla ihop dem för slakt. Vår sameby har tappat stora delar av sina avtalsbaserade åretruntmarker vilket lett till att tillgänglig betesmark har minskat avsevärt från det att de uppsagda avtalen på vissa privatmarker upphörde att gälla den 31 juli 2020. Den omständigheten ställer höga krav på att samebyn håller sina renar inom de av staten ägda renbetesfjällen för att bland annat undvika att älgjakt på omkringliggande privata marker störs av samebyns renar.

TÄ 3b och TÄ 3c behöver vara stängt under perioden 220825–220930 på grund av olägenhet för renskötseln. Detta är ett viktigt uppsamlingsområde för renarna inför samling och slakt. Hit behöver renarna få komma i lugn och ro. När tillräckligt mycket renar finns inom detta område kan vi snabbt ta beslut om att ta in dem för slakt då de befinner sig ca en dags samling från beteshagen i Sörvattnet. Om renarna blir störda inom detta område kommer de att vända tillbaka västerut vilket då blir en merkostnad för samebyn då det tar längre tid innan vi kan samla ihop dem för slakt. Det blir även en ekonomisk förlust för den enskilde renägaren genom att det kommer att ta längre tid innan de kommer in för slakt. När snön börjar komma så blir det svårare att få tillgång till bete vilket medför en viktförlust. Vår sameby har tappat stora delar av sina avtalsbaserade åretruntmarker vilket lett till att tillgänglig betesmark har minskat avsevärt från det att de uppsagda avtalen på vissa privatmarker upphörde att gälla den 31 juli 2020. Den omständigheten ställer höga krav på att samebyn håller sina renar inom de av staten ägda renbetesfjällen för att bland annat undvika att älgjakt på omkringliggande privata marker störs av samebyns renar.

TÄ 2a behöver vara stängt under perioden 220901–220927 för egen älgjakt. Detta område bedömer vi kan vara öppet mellan 220825–220901 om jakt INTE bedrivs med löshund. Det är en hel del renar i området nu

som behöver få betesro och inte störas onödigt mycket. Fågelhundar jagar normalt inte renar men de lösspringande hundarna har en undanträngande effekt på renarna, särskilt vajor (honrenar) med kalv, vilket i praktiken är huvuddelen av renhjorden, kan bli störda. Utöver den egna älgjakten ska området vara stängt två veckor innan vi har slakt för att renarna naturligt ska kunna samlas ihop utan att drivas onödigt mycket. Är det jägare i området skräms renarna väster/norrut och det blir merarbete för renskötarna samt onödig stress och rörelse för renarna. Slakteriet i Lossen är bokad 22-10-10 vilket betyder att från och med den 22-09-27 skall området inte vara öppet för jakt.

De här avlysningarna är våra väl avvägda avgöranden utifrån vad som är betydande olägenhet för renskötseln, med samebyns samlade renskötselkompetens och erfarenheter. Vi önskar en god relation med jägarkåren och strävar efter att områden ska kunna vara öppna så snart det går för renskötselns räkning. Det förutsätter att områden är stängda när det krävs. För renskötselns del finns här inget utrymme för utvärdering av olägenhetsgrad: all störning inom dessa områden inom nämnda perioder är för stor störning. Vi hoppas att ni förstår det här sambandet och att ni respekterar att vi är de som har kompetensen att göra denna bedömning.

Utöver avlysningarna på grund av renskötselskäl ansöker vi om avlysning av områdena TÄ8, TÄ6, TÄ5a, TÄ5b, TÄ4, TÄ3a, TÄ3b, TÄ3c under perioden 220901–220927 på grund av egen älgjakt. Älgjakten är en viktig binäring för samebyn. Jaktområdena är små och smala vilket gör att småviltjägarna och deras hundar stör älgarna inom jaktområdena och att älgjakten då bara kan genomföras med svårighet. Områdena blir helt enkelt för trånga för att kunna genomföra småviltjakt och älgjakt parallellt. Den ökande turismen och att turismen under september även ökat gör att det blir för mycket störningar med turism och småviltsjakt för att samebyn ska kunna jaga älg. Det är i princip endast under dessa veckor i september som samebyns medlemmar kan jaga älg då medlemmarna från och med början av oktober kommer att ha fullt upp med samling och slakt.

Avseende områden TÄ7a, TÄ7b och TÄ7c önskar vi att man tillämpar samma begränsning av småviltsjakten som förra året med särskilda raster/delområden som är öppna. Det innebär att småviltsjakt tillåts på högfjället ovanför trädgränsen under tiden 220901–220927 på grund av egen älgjakt.

Samtal med Länsstyrelsens jurist den 16 augusti

Under våren och sommaren 2022 har Länsstyrelsens jurist mottagit sju samtal från privata markägare som har fastigheter i anslutning till

Ruvhten Sitje. Dessa samtal har handlat om renar som uppehåller sig på privata marker där samebyn inte har betesrätt. Det har även inkommit samtal gällande renar på privata marker till andra personer på Länsstyrelsen.

Samtal med sökanden den 19 augusti

Under samtal med ordförande i samebyn uppgav han att samebyn kommer jaga älg från och med den 5 september till och med den 25 september 2022 på TÄ8, TÄ7a, TÄ7b, TÄ7c TÄ6, TÄ5a, TÄ5b, TÄ4, TÄ3a, TÄ3b, TÄ3c och Tä2a.

Vidare berättade han att samling inför slakt kommer ske i Tä2a, Tä2b, Tä3b, Tä1bN och Tä1bS. Samlingen kommer ske från och med den 27 september till och med den 10 oktober 2022 när första slakten är planerad. Från och med den 10 oktober till och med den 16 oktober 2022 kommer samebyn hålla renarna i de angivna områdena för att systematiskt ta in renarna till gårdet då slakteriet bokat för samebyn under dessa datum. Ordförande uppger att slakteriet tar emot 250 renar per dag men inte på helgdagar vilket innebär att cirka 1250 renar planeras slaktas de datum slakteriet är bokat. Mellan den 17 oktober och med 20 oktober planerar samebyn att hålla renar i områdena för att snabbt kunna samla till ytterligare slakt om möjlighet finns i slakteriet. Om renarna sprids utanför de angivna områdena kommer samling och slakt inte kunna genomföras som planerat. Mellan tidsperioden 17 till 20 oktober kan det finnas möjlighet för slakteriet att ta emot ytterligare renar för slakt vilket kräver att renhjorden är samlad inom de angivna områdena.

Området Tä6 lyfter samebyn som ett område som är mycket smalt med mycket turister och där småviltsjägare med hundar gör att renarna far ner på privata marker som orsakar konflikt. Han vill att området ska vara avlyst från och med den 25 augusti till och med den 10 september, därefter kommer samebyn kontakta Länsstyrelsen för eventuell ytterligare avlysningsbegäran. Vidare anförde han att förbud mot löshunds jakt inte räcker till då det är mycket renar på området och ytterligare störning än turister gör att renarna inte stannar kvar på området.

Vidare berättar ordförande att den störning som turister orsakat har gjort att renarna gått ner på privata marker och att om småviltsjakt får bedrivas från och med den 25 augusti till och med den 30 september kommer ytterligare renar befinna sig på de privata markerna.

Motivering till beslutet

Samebyn har anfört att samling inför slakt kommer ske i områdena Tä2a, Tä2b, Tä3b, Tä1bN och Tä1bS. Om renarna sprids utanför de angivna områdena kommer samling och slakt inte kunna genomföras som planerat. Samebyn anför i huvudsak vidare att renarnas behov av betesro är stort, särskilt i de områden som lyfts fram som kärnområden för renskötseln under sensommar, höst och brunsttid.

Älgjakten är en viktig binäring för samebyn. Det är i princip endast under några veckor i september som samebyns medlemmar kan jaga älg då medlemmarna från och med början av oktober kommer att ha fullt upp med samling och slakt.

I förarbetena till rennäringslagen står det att samerna bör vara skyldiga att tåla smärre olägenheter som en upplåtelse kan innebära, men att upplåtelser som innebär avsevärd olägenhet för renskötseln inte är tillåtna (jrf. Prop. 1971/51: s. 133).

I förarbetena till rennäringsförordningen framgår att de jaktliga resurserna på statens mark ovanför odlingsgränsen och på renbetesfjällen bör utnyttjas i så stor utsträckning som möjligt inom den ram som gällande lagstiftning tillåter. Dock får ett främjande av jaktintresset inte leda till att andra viktiga intressen påverkas negativt. I princip bör all nyss nämnd mark upplåtas för småviltsjakt, om olägenhet av någon betydelse inte uppkommer för rennäringen. Vidare står det att områden det är närmast att fråga om att utesluta från småviltsjakt är områden där samling, skiljning och slakt sker under hösten men att en lämplig avgränsning ska ske samt att det kan vara nödvändigt att införa kvotering i attraktiva områden (Prop. 1992/93:32).

Under vår och sommar 2022 har Länsstyrelsens jurist mottagit sju samtal från privata markägare gällande renar som befinner sig på privata marker där samebyn inte har betesrätt. Utöver detta har Länsstyrelsen handlagt sju ansökningar om vitesföreläggande enligt 71 § Rennäringslagen som har omfattat samebyn. Länsstyrelsen kan därmed konstatera att renar redan befinner sig på privata marker.

Samebyn anför i sin ansökan att störningen från småviltjägare riskerar leda till att renar sprider ut sig på privata marker. Länsstyrelsen bedömer, utifrån det faktum att renarna redan befinner sig på privata marker och att beslutet om upplåtelse på renbetesfjäll innehåller begränsningar, att detta inte är skäl för avlysning. Betesro och brunst utgör i normalfallet inte skäl för avlysning, enligt Länsstyrelsens bedömning.

Samtliga områden i samebyn är belagda med en kvotering med 5 jägare/dag för att minimera den eventuella störning som kan uppkomma i ett område.

Länsstyrelsen beslutar därmed att **avslå** samebyns ansökan om avlysning av TÄ6 från och med 25 augusti till och med 10 september, TÄ5a, TÄ5b, TÄ4, TÄ3b, TÄ3c från och med 25 augusti till och med 30 september 2022 samt TÄ2a och TÄ2b från och med 25 augusti till och med 1 september 2022 med hänvisning till renskötselskäl. Länsstyrelsen bedömer att skäl som uppges ej utgör sådana åtgärder att områdena i fråga ska avlysas då det åligger varje jägare att bedriva jakt på sådant sätt att det inte orsakar renskötseln olägenhet. Länsstyrelsen hänvisar till villkor i beslut om upplåtelse 613-1163-2022 som småviltsjägare måste förhålla sig. Länsstyrelsen bedömer att småviltsjakt och renskötsel kan bedrivas samtidigt utan att orsaka någon olägenhet av betydelse för rennäringen.

Länsstyrelsen beslutar att **bevilja** samebyns ansökan om avlysning av TÄ2a, TÄ2b, TÄ3b, TÄ1bN och TÄ1bS från och med 27 september till och med 20 oktober 2022 med hänvisning till samling för slakt. Länsstyrelsen bedömer att områdena är av stor betydelse för samebyns renskötsel samt att ansökan är väl avgränsad i tid och rum. Länsstyrelsen anser att småviltsjakt i dessa områden inte kan ske utan att någon olägenhet av betydelse uppkommer för rennäringen.

Länsstyrelsen beslutar att **bevilja** samebyns ansökan om avlysning av TÄ8, TÄ7c, TÄ5a, TÄ5b, TÄ4, TÄ3a, TÄ3b, TÄ3c, TÄ2a samt delar av TÄ7a, TÄ7b och TÄ6 för egen älgjakt från och med 5 september till och med 25 september 2022 med hänvisning till egen älgjakt. Länsstyrelsen bedömer att områdena är av stor betydelse för samebyns egen älgjakt samt att ansökan är väl avgränsad i tid och rum. Länsstyrelsen anser att småviltsjakt i dessa områden inte kan ske utan besvärande intrång i rätten till jakt.

Bestämmelser som beslutet grundas på

Av 3 § rennäringsförordningen (1993:384) framgår att rätt till sådan småviltsjakt och sådant handredskapsfiske som inte bedrivs yrkesmässigt på statens mark ovanför odlingsgränsen och på renbetesfjällen ska upplåtas om

1. någon olägenhet av betydelse inte uppkommer för rennäringen,
2. det inte finns något hinder enligt bestämmelserna i 32 § andra stycket rennäringslagen (1971:437), och

3. jakten eller fisket inte inverkar menligt på miljön, turismen eller andra intressen.

Av 32 § rennäringslag (1971:437) framgår att på sådan kronomark ovanför odlingsgränsen som står under statens omedelbara disposition och på renbetesfjällen får nyttjanderätt upplåtas endast om upplåtelsen kan ske utan avsevärd olägenhet för renskötseln. Avser upplåtelsen rätt till jakt eller fiske, krävs dessutom att upplåtelsen är förenlig med god viltvård eller fiskevård och kan ske utan besvärande intrång i rätten till jakt eller fiske enligt 25 §.

Information

Länsstyrelsen hänvisar till nedanstående villkor som småviltsjägare måste förhålla sig till enligt beslut om upplåtelse (diarienummer 613-1163-2022).

Jakträtten gäller inte närmare än 1 000 meter från:

1. permanent bostad, renvaktarstuga eller fritidshus,
2. arbetshage för renskötsel eller slaktplats under tid när anläggningarna används,
3. område där renar samlas ihop, flyttas eller drivs, eller
4. inhägnat område för får eller andra betesdjur under tid när djuren finns i området.

Jakträtt får inte heller upplåtas för område närmare än 500 meter från ansamling av minst 25 renar inom ett område om 100 x 100 meter eller mindre.

Jakträtten får endast utövas nära bostad om denna endast används av tillståndshavarens eget hushåll och nära enstaka byggnad. Jakträtten nära enstaka byggnad får dock inte utövas om någon vistas i eller i nära anslutning till byggnaden. Det åligger jägaren att ta reda på var bebyggelse finns samt att undvika jakt kring bebyggelse enligt ovanstående villkor.

Den som bryter mot villkor i beslut om upplåtelse (diarienummer 613-1163-2022) kan också göra sig skyldig till brott mot bestämmelser i rennäringslagen (1971:437). Straffbestämmelserna återfinns i 94 § samma lag.

Ni kan överklaga beslutet

Se bilaga med överklagandehänvisning

Kontaktuppgifter

Välkommen att kontakta Länsstyrelsen för frågor via telefon eller e-post. Telefonnummer och e-postadress finns längst ner på första sidan. Ange ärendets diarienummer eller ärendebeteckning vid kontakt med Länsstyrelsen. Du hittar numret uppe till höger på första sidan.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av viltchef Olov Hallquist med vilthandläggare Liv Ljungström Hagström som föredragande.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Bilagor

Överklagandehänvisning regeringen

Ni kan överklaga beslutet hos regeringen

Om ni inte är nöjda med Länsstyrelsens beslut, kan ni skriftligen överklaga beslutet hos regeringen.

Hur överklagar vi beslutet?

Länsstyrelsen måste pröva att överklagandet har kommit in i rätt tid, innan det skickas vidare tillsammans med handlingarna i ärendet. Därför ska ni lämna eller skicka er skriftliga överklagan till Länsstyrelsen Jämtlands län antingen via e-post; jamtland@lansstyrelsen.se, eller med post; Länsstyrelsen Jämtlands län, 831 86 Östersund.

Tiden för överklagande

Ert överklagande måste ha kommit in till Länsstyrelsen **inom tre veckor** från den dag ni fick del av beslutet. Ni anses ha fått del av beslutet den dag det kungörs i ortstidning. Om det kommer in senare kan överklagandet inte prövas. I ert överklagande kan ni be att få ytterligare tid till att utveckla era synpunkter och skälen till att ni överklagar. Sedan är det regeringen som beslutar om tiden kan förlängas.

Parter som företräder det allmänna ska ha kommit in med sitt överklagande **inom tre veckor** från den dag då beslutet meddelades.

Ert överklagande ska innehålla

- Vilket beslut som ni överklagar, beslutets datum och diarienummer.
- Hur ni vill att beslutet ska ändras.
- Varför ni anser att Länsstyrelsens beslut är felaktigt.

Om ni har handlingar som ni anser stödjer er överklagan så bör ni bifoga kopior på dessa. Kontakta Länsstyrelsen i förväg om ni behöver bifoga filer som är större än 15 MB via e-post.

Ombud

Om ni anlitar ett ombud som sköter överklagandet åt er ska ombudet underteckna skrivelsen, bifoga en fullmakt i original från er samt uppge sitt eget namn, adress och telefonnummer.

Behöver ni veta mer?

Har ni ytterligare frågor kan ni kontakta Länsstyrelsen via e-post jamtland@lansstyrelsen.se, eller via växeltelefonnummer 010-225 30 00. Ange ärendets diarienummer.